

SALA
DEL
CASAL

MATARÓ

12 desembre
6 tarda

jordi babau

de F. Romà i J. Leal
sobre el
GEORGE DANDIN
de Molière

GRUP
CARNESTOLTES
DE
VALÈNCIA

FITXA TÈCNICA

PERSONATGES:

Jordi Babau, llaurador nou ric
Angelta, la seua dona
Marquès de la Bacora, pare d'Angeleta
Marquesa del Tracalet, sa mare
Sr. Vicomte de... noble castellà
Claudieta, criada d'Angeleta
Tofolet, criat ocasional del Vicomte
Sargantana, criat de Babau
Llauradors i llauradores de la masia de Babau

VICTOR PEREZ
EMPAR LLOPIS
JOSEP CATALÀ
EMPAR FERRER
FERRAN FOLGADO
ANNA GOMEZ
JOSEP SEGUÍ
NEL.LO ZURIAGA
LEO SEGURA
CONXA MERI
JOSEP ENRIC PERIS
JOAN ESPUIG
Mª JOSEP PASTOR
ANNA GOMEZ
JOSEP SEGUÍ
NEL.LO ZURIAGA
JOAN ESPUIG
Mª JOSEP PASTOR
Leo Segura

Capellà
Administrador i escrivà
Cantaora

EQUIP:

Disseny llums: Carnestoltes
Realització: Edison Valls
Espai: Joan Castillo i Vicenç Ros
Realització: Carnestoltes
Figurins: Carnestoltes
Confecció: Antònia Badenes

Assessoració històrica:
Ximo Azagra
Fotos: Rafa Chorro
Cartells: Tapineria i J. Castillo
Traducció-Adaptació: F. Romà
J. Leal

Direcció: JULI LEAL

Les obres del passat tenen el seu valor propi, la seva originalitat, la seva escala de bel·leses i de veritats. Són aquestes les que es tracta de descobrir. El que no vol dir que s'hagi de representar a Molière com molt sovint es fa. Això vol dir solament que no s'hauria de representar tal com en 1850...

És precisament la diversitat d'idees noves i de bel·leses que contenen aquestes obres el que ens permet treure efectes valuosos per a la nostra època.

BERTOLT BRECHT

Es tracta d'una versió -més bé utilització- d'un dels textos de Molière menys coneguts: George Dandin, que destaca com l'obra més cruel de l'autor, encara que les visions tòpiques del seu teatre donen sempre una visió massa edulcorada i tranquil·la dels seus temes i personatges.

El "Dandin" de Molière ens va interessar sobre tot per les immenses possibilitats de transposició a la nostra circumstància històrico-econòmica. En realitat, cap a finals del XVIII la situació sigui la mateixa en terres valencianes. Els nobles -la petita noblesa urbana sense privilegis de la Cort- està arruinada i cerca tota mena de solucions aleatòries. Com per exemple la compra-venta de matrimonis. Jordi és així un desclassat i és aques- ta, pensem, la principal aportació del nostre muntatge. Ja no es tracta d'una situació in- dividual, sino col·lectiva. Mostra de com l'individu és víctima de la circumstància social. Així com Molière pren partit per un o altre personatge, nosaltres pensem que no hi han ni bons ni culpables. La problemàtica del Jordi queda per damunt -i fora de- de la dels llau- radors que viuen sota el seu domini. De la de qualsevol llaurador que hagués de treballar la terra per a menjar.

Jordi, llaurador enriquit, renuncia a la seva classe traicionant-la al no plantejar-se la seva evolució social des d'un punt de vista autèntic: el millorament de condició per - aquells dels quals ell ha eixit, la preparació social, la concienciació. La seva eixida - personal és absurda, però, històricament real. Encara que Jordi dubta entre la desaparici- ció o el suïcidi, la història ens diu que aquest tipus de burgesia va reaccionar optant - pel desclassament... Al introduir el castellà com la llengua del noble i de les humili- cions, Jordi Babau es converteix també en un símbol de la degradació que suposa el dit des- classament. I de les funestes conseqüències que tingué aquesta actitud sobre els seus iguals. I sobre nosaltres.

Al traslladar l'acció al nostre context, trobarem que, si bé es podia caure en un trac- tament de farsa, el subtext ens exigia una penetració en la idiosincràsia del nostre poble i les seves arrels. És així com decidirem treballar sobre Artaud i tota mena d'iconografia popular valenciana, com cançons folklòriques, imatges tretes de cerimònies i actituds popu- lars com puguin ser: festes típiques, processó del Corpus, etc. Tot i pensant sempre en el protagonisme d'aquesta massa anònima que hem afegit, els treballadors de Babau que amb el seu mutisme i submissió subratllen el que hem dit. Massa anònima reflexe d'una situació ge- neral, i a la que dediquem l'espectacle.

CARNES TOLTES

La Reinaxença valenciana ha patit greus desequilibris, però els nous plantejaments ac- tuals és possible que permetin un eficaç redreçament.

Hi havia un deliberat divorci, una voluntària falta d'entesa mútua, entre els elements restauradors i els progressistes, amb un clar predomini dels primers. Els renaixentistes intel·lectuals eren una 'élite' enyoradissa de les glòries pretèrites, autors de poemes - en una llengua arcaïtzant, difícil, que ells anomenaven "llemosí", i no s'esforçaren gens per fer-la abastable a la massa.

En canvi, per al consum del poble es publicava una premsa satírica i política, en un - parlar col·loquial, ple d'impureses i sense el menor afany de normalització idiomàtica. - Com que en el teatre és directa la comunicació amb l'espectador, cal que l'autor s'expres- si en una llengua fàcilment assequible. Per això, els nombrosos i mediocres autors de te- atre costumista per al consum del públic popular que tant abundaren a València en la sega- na meitat del segle XIX i el primer terç del XX, empraren també aquell "valensià" dialec- tal de la premsa plebea. S'establia, doncs, una deplorable dicotomia: parlar popular ver- sus llengua literària.

I no sols era funesta la ruta idiomàtica, puix que l'ordre polític, aquell teatre vaa- lencià, sempre jocós, sovint destrellat, propugnava de fet un conformisme immobiliista. Amb la hilaritat l'home lleva importància als seus defectes, individuals o col·lectius, - venç els seus neguits i eludeix els seus problemes. Escalante i els seus epigons mai no - critiquen l'aristocràcia ni el caciquisme, ni els enemics de la Renaixença; mai no denun- cien -com farà Blasco Ibáñez- les dures condicions de treball ni els vicis de la burgesia de l'època. I així mateix la seva estètica és 'kitsch', puix que per tal de fer un teatre assequible i plaent, li llevaren qualsevol dificultat o complicació, el privaren de tot - allò que fos problemàtic o inquietant, és a dir, reduïen l'artístic a l'agradable i actua- ven com a factor d'alienació.

Ara els plantejaments són tot diferents. El jove teatre valencià pretén abastar la sín- tesi superadora de la dualitat tesi i antitesi, i rebutja amb fúria l'oposició de l'esper- denya versus el quant, i trenca uns motlles desfasats encara propugnats per certs diri- gents valencians reaccionaris. I la llengua ha assolit ja una naturalitat de conreu per - bé que encara no de consum. Fa temps que ja no és la poesia lírica l'únic gènere culte, i ara els autors i els actors comencen ja a poder parlar al poble en una llegua clara i -- digna, sistematitzada. Felicitem Juli Leal i el seu equip per aquest noble esforç que aju- da als valencians a retrobar-se com a poble.

PRÒXIMES ACTIVITATS

SALA DEL CASAL

diumenge, 12 de desembre - a les 6 de la tarda

GRUP CARNESTOLTES, de València

"JORDI BABAU" de F. Romà i J. Leal, sobre el George Dandin, de Molière.

diumenge, 19 de desembre - a les 6 de la tarda

Recital de cançó pel grup UC, d'Eivissa.

diumenge, 9 de gener - a les 6 de la tarda

COLECTIVO EL BUHO, de Madrid

"LA SANGRE Y LA CENIZA" (Diálogos de Miguel Servet)
de Alfonso Sastre.

Estreno en España de la obra prohibida durante diez años

Març/Abril/Maig

GRUPO ESPERPENTO, de Sevilla

¿QUE NEGOCIO NO ES ESTAFAS?

GRUPO INTERNACIONAL DE TEATRO (GIT)

"LA MADRE" de Gorki

"RATAS Y RATEROS" (versión del "Retaule del flautista"
de Jordi Teixidor)

FESTIVAL INTERNACIONAL DE TITELLES

REPRESENTACIONS DE 'LA PAU'

11/XII - CASTELLAR DEL VALLÈS

1/I - VINAIXA

15-16/I - TERRASSA

23/I - TEATRE ROMEA, Barcelona (versió infantil)

30/I - TEATRE ROMEA, Barcelona (versió infantil)

Per a reserva de localitats, a la Sala del Casal, els vespres de 6 a 8. Els encàrrecs s'hauran de retirar com a màxim una hora abans de cada representació
